

NATUURVERSLAVING

De wonderen der natuur op het netvlies van Willem Bosma

Muurhagedissen op de oude vestingwerken van Maastricht

Intro

In 2018 stelde ik mezelf als doel om in dat jaar alle inheemse reptielen en amfibieën waar te nemen, wat uiteindelijk is gelukt. Voor dit doel was een bezoek aan de Hoge Fronten in hartje Maastricht niet te vermijden. Hier leeft de enige (natuurlijke) populatie Muurhagedissen (*Podarcis muralis*) van Nederland, in- en rondom de oude vestingwerken.

Muurhagedis in muurspleet, Maastricht (Mei 2018)

De **Muurhagedis** is dan ook het zeldzaamste inheemse reptiel. In het verleden kwam de soort op veel plekken in Maastricht voor en is deze soort hard achteruit gegaan als gevolg van sloop- en renovatiewerkzaamheden, de ene na de andere stadsmuur werd gesloopt. Maar de laatste jaren nemen de aantallen van dit prachtige reptiel weer toe, dankzij adequate beheermaatregelen en natuurbescherming. Ook breidt de soort zich vanuit de Hoge Fronten uit, en vestigt zich op nabijgelegen oude muren en stenige plaatsen in de Lage Fronten en langs de Maas.

Elders in Zuid-Limburg zijn Muurhagedissen uitgezet, zoals in Bemelen. Ook in de botanische tuinen van Utrecht zijn exemplaren uitgezet.

Mei 2018

Zowel in mei als juni 2018 bracht ik een bezoek aan de Hoge Fronten. In mei tijdens een mooie zonnige dag, in juni tijdens minder zonnig weer. Vanzelfsprekend zag ik de meeste exemplaren in mei. Zeker 40 individuen zag ik tijdens dat bezoek.

Hoge Fronten in Maastricht, met onder meer oude muren

Het kostte weinig moeite om de reptielen te zien te krijgen. Je hoeft maar te kijken op een door de zon beschenen muur, of je ziet er al een paar. Toch kun je zo ook makkelijk over het hoofd zien als ze stil zitten.

Muurhagedis, mannetje bezig met vervellen

Sommige exemplaren waren bezig met vervellen en veel waren met een beetje voorzichtigheid dichtbij te benaderen. Het betrof enkele nog jonge hagedissen, maar vooral adulte hagedissen. De mannetjes waren het mooist met rode tinten op flanken en kop. Sommige exemplaren hadden zelfs een vleugje blauw in het kleed. De vrouwtjes zijn wat minder kleurrijk en meer grauwbruin tot donkerbruin van kleur.

Muurhagedis, mannetje met rode tinten

Het dichtbij bekijken en observeren van deze voor Nederland zeer zeldzame soort in de Hoge Fronten, beschouw ik als één mijn herpetofauna hoogtepunten van 2018. Het doet me ook goed om met eigen ogen te zien dat de populatie weer herstellende is, na een fikse achteruitgang in het verleden.

Muurhagedis (zoekplaatje)

Hoge Fronten: beschermd natuurmonument

De Hoge Fronten omvatten een deel van de nog bestaande, oude vestingwerken van Maastricht, en hebben de status beschermd natuurmonument gekregen. De Hoge Fronten is een mooi stukje cultuurhistorie wat men ecologisch beheert. Oftewel, in het belang van biodiversiteit.

Bij de instandhouding- en bescherming van de Hoge Fronten profiteren ook andere soorten mee. Muurplanten zoals **Wilde Marjolein**, **Muurleeuwenbek** en **Wolfskers**, vleermuizen en insecten. Maar ook andere herpetofauna zoals **Levendbarende Hagedis**, **Hazelworm** en de zeldzame **Vroedmeesterpad**. Ook zijn er veel kruiden- en bloemrijke veldjes voor vlinders, bijen, zweefvliegen, sprinkhanen en allerlei andere insecten.

GEPUBLICEERD DOOR WILLEM BOSMA

Alle berichten van Willem Bosma weergeven

Gepost op 5 feb 2019 door Willem Bosma

